

Nastupom portugalske umetnice Marije Žuaao Pireš (Maria Juao Pires), uz pratnju Bazelskog kamernog orkestra (Basel Chamber Orchestra) pod upravom slavnog čembaliste i dirigenta Trevor Pinoka (Trevor Pinnock), zatvorene su 33. Novosadske muzičke svečanosti, koje su i ovoga puta odbranile atribut prestižnog festivala umetničke muzike.

Organizatori sedmodnevног praznika koji je slavio umetnost i umetnike, na kojem su od 23. do 29. aprila izvedena devet vrhunskih koncerta, bila je ekipa Muzičke omladine Novog Sada u sastavu: Milan Radulović, glavni i odgovorni urednik NOMUS-a 2013, Marija Adamov, umetnički direktor festivala, Mia Doroški, programska saradnica festivala, a sve to pod pokroviteljstvom grada Novog Sada.

Potrebu ljudi za umetnoшću filozofi чesto pokušavaju da objasne njihovom potragom za lepotom koja ih nejasno podseća na dobro, kategoriju kojoj preti nestanak. U umetnosti se ideja dobra najdirektnije manifestuje, a umetnici, poput modernih vitezova, uzvišeni u svojoj misiji, postali su branitelji te ideje. To ukratko demistifikuje razlog povratka pravih vrednosti, kakva je umetnička muzika i ukazivanje poštovanja umetnicima spremnim da je podele sa svima onima koji su voljni da je prime. Oličenje jednog takvog odnosa publike prema umetničkoj muzici bilo je manifestovano na upravo završenom NOMUS-u i povod za razgovor sa gospodom Marijom Adamov, muzikologom i umetničkim direktorom festivala, da posle svega viđenog, podeli sa nama utiske:

-Kada počnu pripreme za festival, puni smo i entuzijazma i energije, a kada stignu neki problemi onda se malo zabrinemo, ali to brzo prevaziđemo. Na kraju, mi smo uvereni da je naš izbor bio dobar, da se publici dopao ne samo izbor umetnika već i izbor dela koja su oni predstavili.

Pripreme za ovogodišnji NOMUS su krenule 2009. godine, kada smo u Ljubljani prisustvovali koncertu ansambla King's Singers i već tada smo bili rešeni da ih dovedemo; Kvartet Brodski (Brodsky Quartet) je bio poznat beogradskoj i negotinskoj publici. Ja sam se lično uverila u njihov kvalitet, a želju da dođu potvrdili smo nakon toga što smo ih čuli uživo u Negotinu. Sa Beogradskom filharmonijom negujemo dugogodišnju saradnju i oni su četvrti put za redom učesnici festivala, ali su to bili i 2002, 2003. godine. Skoro svakog petka slušam Beogradsku filharmoniju, i zaista sam uverena da je to najbolji orkestar ne samo u Srbiji već i u regionu, i oni zavređuju da budu deo festivala. A opet, Vojvodanski simfonsijski orkestar tokom jedanaest sezona, koliko rade u kotinuitetu, pod mnogo težim uslovima, isto je zaslužio da bude deo NOMUS-a a to je potvrdio izvanrednim izvođenjem Vagnerovog „Prstena“ bez reči (The „Ring“ Without Words), odnosno dela koje je Lorin Maazel (Lorn Maazel) napravio od tetralogije Prsten

Nibelunga, kao svojevrstan simfonijski iskaz tog dela. Tim izvođenjem Vojvođanski simfonijski orkestar na čelu sa dirigentom Berislavom Skenderovićem, potvrdio je svoj visok nivo i zaslugu da otvore NOMUS.

*Bili ste sigurni u svoj izbor, ali da li ste očekivali da publika to isprati na način na koji je ispratila?

-Mi smo verovali da će to biti dobar izbor, ali kako je NOMUS tekao tako smo se na licu mesta uveravali da publika to izvanredno prima. To što smo mi proširili nekadašnji kamerni koncept NOMUS-a i ušli u druge žanrove: mjuzikl, džez, u tzv. world music, pa sada i neku vrstu fuzije džeza i etno muzike, možda je i to privuklo toliki broj posetilaca ove godine, jer zaista su svi koncerti bili puni, neki su bili potpuno rasprodati. Ime Nemanje Radulovića npr. je bilo strašno privlačno za našu publiku iz raznih razloga. Prvenstveno što jeste izuzetan umetnik, ali ljude je nekako dotakla i njegova biografska ispovest. Međutim, on jeste jedan od najvećih naših talenata. Slušali smo ga više puta, na NOMUS- u je bio 2006. godine, kada je otvorio festival i nastupio sa istim ansamblom, Đavoljim trilerom (*Trilles du Diable*) kao i ove godine. Ja sam ga slušala u februaru kada je svirao poklon koncert povodom 81. rođendana Kolarčeve zadužbine, jer je Kolarac mnogo učinio i za njegovu afirmaciju. Prošle godine je takođe svirao na Dan Kolarčeve zadužbine sa pijanistkinjom Suzan Manof (Susan Manoff) sa kojom je svirao i ove godine. Takoda njegove kvalitete smo pratili i uveravali se u njegov rast. On je veliki violinista i divan čovek. Ja nisam skoro videla da se neko tako milo sa takvom blagorodnošću obraća publici kao što to radi Nemanja Radulović.

*Podrazumeva se da svaki naredni festival teži da nadmaši prethodni. Da li ste svesni velikog domaćeg zadatka koji ste sebi zadali za sledeću godinu?

-Svake godine čujem ocenu da je NOMUS bolji nego ikada. A ja se sećam i drugih NOMUS-a. Svaki festival je imao nešto specifično i po nečemu se pamti. Bilo je jako dobrih NOMUS-a, možda sa više kamerne muzike, više kamernih formacija, što je za jedan deo publike bilo previše, a za druge, koji vole kamernu muziku, nije. Bilo je jako dobrih programa, dobrih izvođača i ja ne znam da li bih mogla da kažem da je ovo najbolji NOMUS do sada. Ono što vam je sveže čini vam se najupečatljivije, međutim, ako je ovaj NOMUS toliko dobro primljen, čudno je da do sada nisam čitala niti jednu muzičku kritiku. Veliki broj medija odlično su propratili svaki koncert u smislu njihovih najava i odjava, ali reč kritičara je izostala, i ne znam da li nema ko to da radi, ili niko neće to da radi - zaključila je gospođa Marija Adamov.

“Umjetnost se ne može objasniti nego samo osjetiti. U tome je ona superiornija od svih tvorevina ljudskog genija. Jedino se ona poziva na forme misli koje nisu opšte i svačije, nego privilegija izvjesnih priroda koje su zatvorene u sebe i u svoju tajnu” govorio je Jovan Dučić, a meni, piscu ovih redova, kojem nedostaje oficijelna kvalifikacija da da stručan kritički osvrt na 33.Novosadske muzičke svečanosti, pravo da kaže ono što misli, a to je da je ovogodišnji festival, od organizacije, programa do izbora umetnika, ispunio sva očekivanja. Izbor svetski poznatih i priznatih imena u svetu muzike, raznovrsni programi, programi kojima su obeležene 200-godišnjica rođenja R Vagnera(Richard Wagner) i 100-godišnjica rođenja B. Britna(Benjamin Britten), te majstorski kursevi organizovani u otvorenim muzičkim radionicama, posetiocima različitih muzičkih orientacija, pružili su vrhunski doživljaj.